Dosarul № 2r-59/2024 I instanţă
n/c 2-24017135-06-2r-04062024 judecător Cherdivara Dumitru judecătoria Cimişlia
sediul central

D E C I Z I E

24 iulie 2024 **mun. Comrat**

Colegiul judiciar al Curţii de Apel Comrat
în componenţa:
președinte de şedinţă, judecător Starciuc Ștefan
judecători Colev Grigori și Fujenco Dmitrii

judecând în conformitate cu prevederile art. 426 Cod de procedură civilă al RM, fără participarea părţilor la proces în ordine de recurs recursul declarat de către avocatul Sclifos Gheorghe în interesele CA „General Asigurări" SA împotriva încheierii Judecătoriei Cimişlia sediul central din 22 aprilie 2024, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată formulată de reprezentantul reclamantului C.A. „General Asigurări" S.A., Vitalie Banaru către Secrieru Sergiu privind recuperarea daunei în ordine de regres și a cheltuielilor de judecată,

audiind raportul judecătorului pe fondul cauzei şi în baza argumentelor invocate în cererea de recurs,

C O N S T A T Ă :

1. **<u>Argumentele participanţilor la proces:</u>**

La data de 13 februarie 2024, reprezentantul reclamantului C.A. „General Asigurări" S.A., Vitalie Banaru s-a adresat în instanța de judecată cu cererea de chemare în judecată către Secrieru Sergiu privind recuperarea daunei în ordine de regres și a cheltuielilor de judecată. (f.d.3-5)

Prin intermediul cererii potențialul reclamant a solicitat: a încasa din contul cet. Sergiu Secrieru în beneficiul C.A. „General Asigurări" S.A. suma totală de 23384,88 lei formată din: despăgubirea de asigurare plătită/daună materială în mărime de 19072 lei, taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 812,88 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 3500

lei.

Prin încheierea Judecătoriei Cimişlia sediul central din 19.02.2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată înaintată de către reprezentantul reclamantului C.A. „General Asigurări" S.A., Vitalie Banaru către Secrieru Sergiu privind recuperarea daunei în ordine de regres și a cheltuielilor de judecată, și i se comunică despre necesitatea de a înlătura neajunsurile din cererea în termen de 5 zile de la data recepționării prezentei încheieri, dar nu mai târziu de 15 zile de la emiterea prezentei încheieri, cu explicarea faptului că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea nu va fi considerată depusă şi împreună cu actele anexate va fi restituită. (f.d.40-41)

Prin încheierea Judecătoriei Cimişlia sediul central din 22 aprilie 2024, s-a restituit cererea depusă de reprezentantul reclamantului C.A. „General Asigurări" S.A., Vitalie Banaru către Secrieru Sergiu privind recuperarea daunei în ordine de regres și a cheltuielilor de judecată.

S-a explicat potențialului reclamant prin intermediul avocatului, că restituirea cererii nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi petiționar, cu aceeaşi acţiune, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri dacă va lichida integral neajunsurile. (f.d.45-46)

În dezacord cu încheierea de restituire a cererii de chemare în judecată, ***la data de 14 mai 2024 avocatul Sclifos Gheorghe în interesele CA „General Asigurări" SA a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Cimişlia sediul central din 22 aprilie 2024,*** solicitând admiterea recursului, casarea încheierii din 22.04.2024, cu restituirea spre judecarea cauzei în fond în prima instanță la etapa primirii cererii de chemare în judecată. (f.d.50-52)

2. <u>Motivele și argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.</u>

În motivarea recursului recurentul a menționat că cu încheierea din 19 februarie 2024 si pe cale de consecință cu încheierea din 22 aprilie 2024 a judecătoriei Cimișlia sediul Central, nu sunt de acord și le consideră ilegale, pasibile de a fi anulate.

Invocă că în motivarea încheierii din 19 februarie 2024, instanța a reținut că la cererea de chemare în judecată a fost anexată dovada achitării taxei de stat în mărime de 812. 88 MDL (opt sute doisprezece lei, 88 bani) cuantumul care nu ar corespunde Anexei nr. 1 pct. 1.1.2. din Legea nr. 213 din 31.07.2023 cu privire la taxa de stat.

Revenind la cererea de chemare în judecată, din citirea simplă a acesteia, se stabilește că valoarea acțiunii este de 19 072. 00 MDL (nouăsprezece mii șaptezeci și doi lei, 00 bani).

Astfel, reieșind din norma sus enunțată și valoarea acțiunii, la caz, se stabilește că formula de calcul a taxei de stat este: 250 MDL + [4% * (19 072. 00 MDL - 5 001.00 MDL)] = 812. 84 MDL.

Totodată, CA „GENERAL ASIGURĂRI" S.A. a achitat, taxa de stat în cuantum de 812. 88 MDL (opt sute doisprezece lei, 88 bani) - fiind achitat cuantum taxei de stat în modul prevăzut de lege.

Respectiv speței nu îi sunt aplicabile, sub nici o formă prevederile art. 171 alin. (1) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova și mai mult prevederile art. 171 alin. (2) Cod de Procedură Civilă al Republicii Moldova.

Menționează și faptul că, normele procedurale precum și aplicarea uniformă a acestora au ca scop garantarea drepturilor părților antrenate în proces inclusiv din perspectiva predictibilității anumitor acțiuni a instanție la anumite etape a procesului, iar aplicarea defectuoasă a normelor de procedură inevitabil, direct sau indirect, încalcă drepturile părților antenate în proces.

La data de 04 iunie 2024 dosarul a parvenit în adresa Curţii de Apel Comrat*. (f.d.91)*

Ulterior, în adresa participanților la proces a fost expediată copia recursului declarat de către avocatul Sclifos Gheorghe în interesele CA „General Asigurări" SA împotriva încheierii Judecătoriei Cimişlia sediul central din 22 aprilie 2024, părților comunicându-li-se despre necesitatea prezentării referinței la recursul declarat. (f.d.94)

3. <u>Termenul de declarare a recursului:</u>

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii*.

Din actele pricinii rezultă că, încheierea recurată a fost pronunţată la data de 22 aprilie 2024 (f.d.45-46), fiind expediată recurentului la data de 23.04.2024 (f.d.47), recepționată de către acesta la data de 30 aprilie 2024 (f.d.48), iar recursul a fost depus la data de 14 mai 2024, (f.d.50-52), din care motiv acesta se consideră ca fiind depus în termen.

4. <u>Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor vis-a-vis de cadrul legal aplicabil:</u>

***Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate**, **prin prisma argumentelor invocate de participanţii la proces şi a materialelor din dosar, Colegiul judiciar consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanţei de fond și restituirea cauzei la rejudecare din următoarele motive**.*

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, *Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii*.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor*.

Potrivit art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, *instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată*.

Colegiul judiciar constată că, instanţa de fond la adoptarea încheierii referitor la restituirea cererii de chemare în judecată depusă de avocatul Sclifos Gheorghe în interesele CA „General Asigurări” SA nu a elucidat pe deplin circumstanţele cauzei, care au importanţă pentru soluţionarea cererii, aplicând eronat prevederile Codului de procedură civilă.

În ședința instanței de recurs s-a constatat, că la data de 13 februarie 2024, reprezentantul reclamantului C.A. „General Asigurări” S.A., Vitalie Banaru s-a adresat în instanța de judecată cu cererea de chemare în judecată către Secrieru Sergiu privind recuperarea daunei în ordine de regres și a cheltuielilor de judecată. (f.d.3-5)

Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia sediul central din 19.02.2024, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată înaintată de către reprezentantul reclamantului C.A. „General Asigurări” S.A., Vitalie Banaru către Secrieru Sergiu privind recuperarea daunei în ordine de regres și a cheltuielilor de judecată, și i se comunică despre necesitatea de a înlătura neajunsurile din cererea în termen de 5 zile de la data recepționării prezentei încheieri, dar nu mai târziu de 15 zile de la emiterea prezentei încheieri, cu explicarea faptului că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea nu va fi considerată depusă şi împreună cu actele anexate va fi restituită. (f.d.40-41)

Prin încheierea Judecătoriei Cimişlia sediul central din 22 aprilie 2024, s-a restituit cererea depusă de reprezentantul reclamantului C.A. „General Asigurări" S.A., Vitalie Banaru către Secrieru Sergiu privind recuperarea daunei în ordine de regres și a cheltuielilor de judecată.

S-a explicat potențialului reclamant prin intermediul avocatului, că restituirea cererii nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi petiționar, cu aceeaşi acţiune, cu acelaşi obiect şi aceleaşi temeiuri dacă va lichida integral neajunsurile. (f.d.45-46)

În motivarea soluției sale, instanța de fond a invocat faptul că „*În conformitate cu art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, dacă persoana care a depus cererea îndeplineşte în termen toate cerinţele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării iniţiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantei printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.*

Potențialul reclamant, i s-a explicat, că în cazul nelichidării neajunsurilor cererii, aceasta nu va fi considerată depusă şi, împreună cu actele anexate, va fi restituită.

Din considerentele menționate şi având în vedere faptul, că termenul acordat pentru lichidarea neajunsurilor a expirat, iar reclamantul prin intermediul avocatului Sclifos Gheorghe nu a îndeplinit în termen cerințele enumerate în încheierea prin care nu sa dat curs cererii, judecătorul ajunge la concluzia de a restitui cererea cu toate documentele anexate."

În dezacord cu încheierea de restituire a cererii de chemare în judecată, la data de 14 mai 2024 avocatul Sclifos Gheorghe în interesele CA „General Asigurări" SA a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Cimişlia sediul central din 22 aprilie 2024, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii din 22.04.2024, cu restituirea spre judecarea cauzei în fond în prima instanță la etapa primirii cererii de chemare în judecată. (f.d.50-52)

La caz, Colegiul judiciar consideră întemeiate argumentele recurentului, din următoarele considerente.

Astfel, deși din încheierea recurată nu este clar motivul restituirii cererii de chemare în judecată a reclamantului, totuși Colegiul instanței de recurs concluzionează că aceasta a fost restituită din motivul neachitării taxei de stat solicitată de către instanța de fond, fapt dedus în încheierea prin care nu i s-a dat

curs cererii de chemare în judecată.

La acest capitol instanța de recurs menționează că conform art. 167 alin. (1) lit.a) și b) Cod de procedură civilă, *la cererea de chemare în judecată se anexează: copiile de pe cererea de chemare în judecată şi de pe înscrisuri, certificate de către parte, pe proprie răspundere, într-un număr egal cu numărul de pârâţi şi de intervenienţi, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un rând de copii pentru instanţă. Copiile vor fi certificate de către parte pentru conformitate cu originalul. Dacă înscrisurile şi cererea de chemare în judecată sânt făcute într-o limbă străină, instanţa dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege; dovada de plată a taxei de stat şi/sau a taxei de timbru*.

Potrivit art. 171 alin. (1) și (2) Codului de procedură civilă, *după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condiţiile art.166 şi 167 alin.(1) lit.a), b), c) şi e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare şi acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă persoana care a depus cererea îndeplineşte în termen toate cerinţele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării iniţiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă şi, împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs*.

E de menționat că conform prevederilor art.83 Cod de procedură civilă: alin. (1) *taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar; alin. (2) în acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat*.

În conformitate cu art.87 Cod de procedură civilă: alin. (1) *valoarea acţiunii se determină: a) din suma cerută – în acţiunile pentru plata unei sume; b) din valoarea bunurilor cerute – în acţiunile de transmitere a unor bunuri; c) din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere; d) din suma totală pretinsă, dar nu mai mult decât pe 3 ani – în acţiunile privitoare la plăţile scadente; e) din suma totală pretinsă pe 3 ani – în acţiunile privitoare la plăţi fără termen şi la plata întreţinerii viagere; f) din suma*

cu care se majorează ori se reduc sumele de plată, dar nu mai mult decât pe un an – în acţiunile de majorare sau de reducere a sumelor de plată; g) din suma totală de plată sau a livrărilor restante, dar nu mai mult decât pe un an – în acţiunile de încetare a efectuării plăţilor sau a livrărilor; h) din suma totală a chiriei în termenul rămas de valabilitate a contractului, dar nu mai mult decât pe 3 ani – în acţiunile de reziliere a contractului de locaţiune; j[1]) în mărime de 20% din valoarea bunului – în acţiunile posesorii; j[2]) din valoarea dreptului real sau de creanţă – în cazul acţiunii în efectuarea înregistrării, al acţiunii în justificare şi al acţiunii în rectificare a registrului de publicitate prevăzut de lege; k) din valoarea fiecărei pretenţii aparte – în acţiunile care constau din mai multe pretenţii de sine stătătoare; alin. (2) valoarea acţiunii se indică de reclamant. În cazul necorespunderii vădite a valorii indicate a acţiunii valorii ei reale, judecătorul poate dispune, pentru stabilirea ei, prezentarea de probe, cercetarea la faţa locului, efectuarea expertizei din contul reclamantului.

Potrivit anexei nr.1 din Legea cu privire la taxa de stat nr. 213 din 31.07.2023: (în vigoare la data de 01.01.2024) pct. 1.1. pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, 1.1.2. dacă valoarea acțiunii este de 5001-50000 lei, taxa de stat constituie 250 lei + 4% ***din valoarea acțiunii care depășește 5001 lei***.

În prezenta speță valoarea acțiunii este de 19072 lei.

Colegiul constată că, soluția instanței de a restitui cererea reprezentantului C.A. „General Asigurări" S.A., Vitalie Banaru, din motivul că nu a înlăturat toate încălcările admise care au fost indicate în încheierea de a nu da curs a cererii de chemare în judecată din 19 februarie 2024, este lipsită de suport, or, cererea de chemare în judecată corespunde cerințelor art. 166, art. 167 și 328 Cod de procedură civilă.

Astfel, potrivit cererii depusă de reprezentantul OCN „Creditbun" S.R.L. Tiuntiuc Nonna, Colegiul stabilește că în antetul acesteia a fost anexată dovada achitării taxei de stat la depunerea cererii în sumă de 304, 62 lei, (f.d.1, respectiv 29, întru executarea încheierii de a nu da curs cererii de chemare în judecată), deci în speța dată neachitarea de către reclamant a taxei de stat nu putea servi temei de a nu da curs cererii, precum și restituirea acesteia, or, ultimul din start a achitat taxa de stat solicitată conform calculelor (19072 lei suma solicitată de a fi încasată – dacă valoarea acțiunii este de 5001 taxa de stat constituie 250 lei + 4% din valoarea

acțiunii care depășește 5001 lei = 14071 * 4 % = 562, 84 lei; 562,84 lei + 250 lei = ***812, 84*** lei), taxă ce a fost achitată de către reclamant la înaintarea acțiunii.

Astfel, Colegiul menționează că, la caz nu erau temeiuri de a restitui cererea depusă de reprezentantul C.A. „General Asigurări" S.A., Vitalie Banaru în instanța de judecată, or, ultimul din start a achitat taxa de stat cuvenită, reținând în acest sens fondate argumentele recursului.

Cu atât mai mult, însuși din conținutul încheierii de a nu da curs cererii de chemare în judecată din 22.04.2024, instanța de fond a menționat că reclamantul a prezentat dovada achitării taxei de stat.

Subsecvent, Colegiul menționează că, la caz nu erau temeiuri de a restitui cererea depusă de reprezentantul C.A. „General Asigurări" S.A., Vitalie Banaru în instanța de judecată, or, ultimul din start a achitat taxa de stat cuvenită, reținând în acest sens fondate argumentele recursului.

Colegiul judiciar relevă la caz și prevederile art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, conform căruia, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Reținând obligația instanței de a asigura preeminența dreptului în sensul definit de Constituție și practica internațională, Colegiul constată că legislația națională instituie posibilitatea restituirii cererii de chemare în judecată doar în cazurile expres prevăzute în textul normei citate și, respectiv, nu este în drept de a aplica această sancțiune procedurală în cazul neîntrunirii cumulative a tuturor temeiurilor stabilite de Legea procedurală.

Colegiul reiterează că potrivit principiului preeminenței dreptului, condiție *sine qua non* a unui proces echitabil în sensul art.6 al Convenție, pricinile civile se soluționează în temeiul Legii, potrivit regulilor stabilite la art.12 Cod de procedură civilă. Or, admiterea de către instanță a altor principii de soluționare a pricinilor civile decât cele stabilite de Lege este contrară exigențelor de echitate a procesului, având drept consecință încălcarea drepturilor participanților la proces, art.art.9, 20, 22, 26 Cod de procedură civilă.

Astfel, colegiul judiciar ajunge la concluzie că prin eroarea judiciară admisă de instanța de judecată, reclamantul a fost privat de dreptul său de acces liber la

justiție, fiind încălcat astfel art. 6 par. 1 al Convenției Europene pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din acest punct de vedere, încheierea supusă recursului este în contradicție cu art.20 din Constituție, care asigură dreptul de acces liber la justiție și este contrară art.6 CEDO care garantează dreptul la un proces echitabil.

În concluzie, instanța de recurs menționează că, încheierea judecătoriei Cimișlia sediul central din data de 22 aprilie 2024, prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată este neîntemeiată, motiv pentru care urmează a fi casată.

Prin prisma acestor raționamente, ținând cont de faptul că, cererea de recurs este întemeiată, iar erorile comise de către instanța de fond nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea judecătoriei Cimișlia sediul central din data de 22 aprilie 2024, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceiași instanță, același complet de judecată, la etapa de primire a cererii.

În conformitate cu prevederile art. 426, 427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul judiciar,

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către avocatul Sclifos Gheorghe în interesele CA „General Asigurări" SA.

Se casează integral încheierea judecătoriei Cimişlia sediul central din 22 aprilie 2024, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată formulată de reprezentantul reclamantului C.A. „General Asigurări" S.A., Vitalie Banaru către Secrieru Sergiu privind recuperarea daunei în ordine de regres și a cheltuielilor de judecată, ***cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată în aceiași instanță de judecată – judecătoria Cimișlia, în același complet de judecată de la faza primirii în procedură a cererii de chemare în judecată***.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii și se plasează pe pagina web a instanţei la data emiterii.

Președinte de ședință, judecător: Judecător: Judecător:

Starciuc Ștefan Colev Grigori Fujenco Dmitrii